

Recepttjänst för bagerier och konditorier och framtidsfunderingar gjorda för 30 år sedan

Finlands Bageriförbund rf ingick 17 november 2016 ett avtal med Canter Oy som innebär att Bageriförbundet köper/skaffar en recepttjänst för bageri- och konditoribranschen av Canter Oy.

Orsaken till projektet är EU:s skärpta krav på märkningen av livsmedelsförpackningar. Livsmedlens näringsvärdesmärkning kommer att bli obligatorisk den 13 december 2016 enligt EU:s livsmedelsdirektiv. Lösningen erbjuds som en molntjänst och kommer att producera de uppgifter som förpackningsmarkeringarna behövs, så som ingredienser, allergener och näringsvärden.

Tjänsten används av både bagerier och konditoriföretag och deras råvaruleverantörer. Tjänsten är i första hand avsedd för Bageriförbundets medlemsföretag och för dem som levererar råvaror till medlemsföretagen. Även bageri- och konditoriföretag som inte tillhör Bageriförbundet kan ansluta sig till systemet.

Målet med tjänsten är att alla bageri- och konditoriföretag oavsett storlek ska ha likadana möjligheter att uppfylla de allt strängare kraven i livsmedelslagstiftningen. Syftet är därmed att allmänt förbättra företagets verksamhetsförutsättningar. Tjänsten kommer att vara särskilt viktig för bagerier och konditorier, men tjänsten är säkert även nyttig för branschens råvaruleverantörer. Med hjälp av tjänsten kommer olika stora råvaruleverantörer att kunna ge bageri- och konditoriföretagen som använder recepttjänsten tillgång till uppdaterad information om sina råvaror. Med hjälp av tjänsten kommer bageriernas och konditoriernas möjligheter att utveckla nya produkter säkert att bli bättre och mångsidigare (läs mer om recepttjänsten s. 8).

Jag tror att recepttjänsten kommer att vara till stor nytta för den finländska livsmedelssektorn eftersom den gynnar kontinuiteten hos den mångsidiga och mångformade bageri- och konditoribranschen i Finland. Ju fler bagerier och konditorier det finns i framtidens Finland desto fler råvaruleverantörer har möjligheten att erbjuda olika alternativ till en omfattande grupp bagerier och konditorier. Och ju fler bagerier och konditorier det finns, desto fler

företagare, tjänstemän, företagsledare osv. behöver branschen.

Den finska bageri- och konditoribranschen har under fler årtiondens tid bevarats ovanligt mångsidig och mångformad, medan den övriga livsmedelsbranschen har fortsatt sin centralisering i händerna på allt färre och större företag. Det ska bli intressant att se hur bageri- och konditoribranschens framtid ser ut i den, accelererande, industrialiserade och, som man alltid påpekar, ständigt tuffare konkurrensen.

Man har även tidigare bedömt framtiden. Detta gjorde till exempel professor **Heikki Ylikangas** på ett intressant sätt redan 1986 i sin bok *Käännekohdat Suomen Historiassa* ("vändpunkter i Finlands historia"). Nedan direkta citat från framtidsvyerna Ylikangas presenterade:

"En liten aktör klarar sig inte i den här konkurrensen, även om just de små är den sektor som oftast skapar nytt. De stora utmanar de smås kvalitetsutmaning med riklighet. De producerar och säljer med massa och organisation (s. 238). Felet ligger i de integrerande marknaderna, i den internationaliserande ekonomiska världen som leds av den accelererande konkurrensens lagar (s. 239). Och det spelar absolut ingen roll om slutet på småägandet beror på politisk centralisering eller ekonomisk monopolisering: i båda fallen förlorar demokratin. Företagsvärlden blir koncentrerad. Den gör den inte – och det här vill jag betona – av ondska eller elakhet, utan den gör det tvingad av lönsamheten, för att följa den marknadsutvecklingen, eftersom den internationella konkurrenskraften, striden om marknadsandelarna, hänger över huvudet på allt som ett Damokles svärd. (s. 247) Robotarna blir vanligare vilket oundvikligen leder till ökad arbetslöshet (s. 283) Att bevara den internationella konkurrenskraften är verkligen, och inte enbart i propagandan, ett nödvändigt villkor för att bevara välfärden. Det blir dock en tung börda att upprätthålla den. Det otroliga händer. Historiens mest strålande kultur som förlitar sig på tekniskindustriell toppvetenskap blir på lång sikt (inget omedelbart hot förekommer) antastad av

hunger och brister, på sin egen boplats. Det som händer idag i utvecklingsländerna upprepas bland oss. I den beskrivna pjäsen finns ingen bov. Storindustrin är lika oskyldig som tjänstemännen. Och just därför förverkligas detta. Ett tillstånd som ingen egentligen önskar byggs upp omkring oss eftersom vi inte kan förutsäga det. Metoderna skulle ha betydelse endast om alla länder, branscher, företag, arbetsmarknadsorganisationer osv. fattar detta beslut samtidigt. Det kräver övermäktiga satsningar att föreställa sig att ens ett/len av ovan nämnda skulle göra så. Den gamla sanningen är att människan inte gärna avstår från sina direkta fördelar för att undvika de faror som ligger i framtiden." (s. 300–301)

Så här skrev alltså Heikki Ylikangas för 30 år sedan då han såg in i framtiden. Enligt Ylikangas kommer även osäkerheten att öka då människorna på olika sätt med "utomparlamentariska metoder" kommer att protestera mot att deras ekonomiska ställning försvagas. Detta i sin tur kommer att leda till att övervakningen, regleringen och tjänstemannamakten ökar osv. När vi jämför Ylikangas 30 år gamla funderingar med dagsläget så verkar mycket av hans funderingar redan ha blivit sanning.

Vad framtiden för med sig beror i hög grad på de som sitter vid makten och deras beslut. Även om framtiden inte utifrån det ovan nämnda verkar så ljusst så kan vi även se på framtiden med svensk positivitet. Enligt den nu framlidne svenske statsministerns ord "Man måste reagera, för det finns alltid något man kan göra".

En god och fridfull Jul! 🍷

Mika Väyrynen

